

Den Haag, 29 januari 2023.

Geachte Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme,

In het najaar van 2022 heb ik u geïnformeerd over een tweetal brieven die ik aan het parlement had gestuurd. Deze brieven zijn gedateerd op 29 september 2022 en op 3 december 2022. U heeft ze gearchiveerd en het lijkt dat het daarbij is gebleven. En dat is jammer.

Ik betoog in deze brieven dat Caribische Nederlanders (dat zijn de Nederlanders die woonachtig op Bonaire, Sint Eustatius en Saba) worden gediscrimineerd ten opzichte van Nederlanders die woonachtig zijn in Europees Nederland. Met enig tamtam is gemeld door de minister van BZK dat (nu eindelijk) de gelijkebehandelingswetten zullen worden ingevoerd, maar dat is slechts een deelverzameling van de wetten die daarvoor in aanmerking zouden moeten komen.

Immers, de Grondwet maakt in artikel 132a lid 4 helder dat eigen, eilandelijke wet- en regelgeving alleen gepast is in die gevallen dat *bijzondere omstandigheden* in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius of Saba ¹ *wezenlijk onderscheidend* zijn van die in Europees Nederland.

Het beleid van de *legislatieve terughoudendheid* - dat ertoe heeft geleid dat de wetgeving zoals tot 10-10 vigerend in de Nederlandse Antillen, is gehandhaafd in de drie Nederlandse openbare lichamen in de Caribbean in plaats van uit te gaan van de Europees Nederlandse wetgeving - is inmiddels losgelaten en heeft plaatsgemaakt voor het beleid van '*comply or explain*'.

Een simpele zoekslag op wetten.overheid.nl leert dat op dit moment 582 wetten of regelingen uitsluitend op Bonaire, Sint Eustatius of Saba geldig zijn. Die zouden volgens het huidige beleid alle tegen het licht moeten worden gehouden met als criterium "*waarom is deze regeling afwijkend van de corresponderende regeling in Europees Nederland*". Een verschil in - bijvoorbeeld - de aard van de gemeentelijke administratie (waardoor in de BES-regio niet vanzelfsprekend een BSN bestaat) lijkt me niet "wezenlijk onderscheidend" want het is een menselijke, arbitraire keuze geweest om de gemeentelijke administraties niet te stroomlijnen met de overige (Europees) Nederlandse gemeenten.

De belangrijkste aanleiding om dit aspect onder uw aandacht te brengen betreft de wet- en regelgeving in het sociale domein waarin ook de discussie over het (indicatief ijkpunt voor het) sociaal minimum in Caribisch Nederland plaatsvindt. Er is in (Europees) Nederland geen regionaal sociaal minimum dus ook niet voor Caribisch Nederland. In mijn optiek is er eigenlijk dan ook helemaal geen ruimte voor een discussie over dit onderwerp. Maar ja, als het sociaal minimum in (Europees) Nederlands zou moeten worden gevolgd in Caribisch Nederland dan heeft dat consequenties voor het minimumloon en verschillende uitkeringen in Caribisch Nederland. Als het minimumloon significant omhoog zou gaan, zullen de loonkosten voor de werkgevers natuurlijk fors stijgen. Juist dit feit lijkt een belangrijke reden voor de Haagse departementen om vast te houden aan het Caribisch sociaal

¹ Ik gebruik hier nadrukkelijk het woord "of" omdat ook tussen de regelgevingen op de drie Caribische eilanden onderling, verschillen kunnen bestaan. Het zijn immers drie afzonderlijke openbare lichamen.

minimum. Dus de hele bevolking leidt in dat geval onder de discriminatie omdat de werkgevers een relatief groot offer moet brengen.

Dan merk ik hierover twee dingen op. Ten eerste zie ik in Europees Nederland bij de vaststelling van het sociaal minimum evenmin speciale compassie met de werkgevers en ten tweede vind ik het principieel onjuist om de groep van werkgevers "uit de wind te houden" door het bewust laag houden van het inkomen van de gehele bevolking in Caribisch Nederland. Volgens mij kun je dit niet anders uitleggen dan als institutionele discriminatie.

Als de werkgevers in Caribisch Nederland inderdaad een significante veer moeten laten om deze stap mogelijk te maken - laat dit dan blijken uit een onafhankelijke studie! - dan zijn er vast wel fiscale middelen of additionele regelingen anderszins om aan de ontstane tekortkoming voor hen (de werkgevers) tegemoet te komen.

Over fiscale maatregelen gesproken, als de Caribisch Nederlandse inkomstenbelasting Europees Nederlands zou worden dan verdwijnt het 'flat fee' tarief ten gunste van het progressief toenemend tarief dat natuurlijk veel eerlijker is. De inkomensongelijkheid is momenteel in Caribisch Nederland aanzienlijk groter dan die in Europees Nederland (hetgeen blijkt uit de jaarlijks door het CBS verstrekte gegevens). Het is echt niet alleen de stralende zon die de beter bedeelde Nederlander naar Bonaire trekt: fiscaal is die Nederlander veel beter af. Om dit te willen zien en daar maatregelen aan te koppelen vereist ongetwijfeld enige politieke moed bij bestuurders en parlementariërs; snijden in eigen vlees doet immers altijd een beetje pijn.

Ik rond af met de opmerking dat ik verre van uitputtend ben geweest. Ik pleit er dan ook voor dat de afzonderlijke departementen in overleg met de eilandsraden op de drie eilanden (die de bevolking representeren) te komen tot een sanering van genoemde 582 regelingen. Welke verdient het om werkelijk als eilandelijke regeling verder te gaan en waarom (explain) en welke kan beter worden vervangen door het (Europees) Nederlandse equivalent (comply).

Mijn verzoek: laat mede met uw druk op de Haagse politiek de discriminatie in (onder meer het sociale domein van) Caribisch Nederland verdwijnen! Bij voorbaat dank voor uw aandacht en uw activiteiten.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Cornelis Houtmanstraat 9-b,
2593 RD Den Haag.

T +31 6 31 79 58 57 (t.b.v. SMS en WhatsApp)

E jhtm.nl@gmail.com

W <http://statia.nu> of <http://statia.nu/nl>

cc: *Nationale Ombudsman*